

ZAKON

O PRAVOBRANILAŠTVU BOSNE I HERCEGOVINE

OPĆE ODREDBE

Član 1. Osnivanje

1. Da bi se osigurala mogućnost da država Bosna i Hercegovina raspolaže efikasnom zakonskom zaštitom i zastupanjem u pogledu zaštite njenih Ustavom utvrđenih nadležnosti, interesa i prava osniva se Pravobranilaštvo Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Pravobranilaštvo).
2. Sjedište Pravobranilaštva je u Sarajevu.

Član 2. Organizacija Pravobranilaštva

1. Funkciju Pravobranilaštva, u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine, a na osnovu zakona Bosne i Hercegovine, vrše pravobranilac, tri zamjenika pravobranioca i više pomoćnika pravobranioca.
2. Pravobranilac predstavlja Pravobranilaštvo i rukovodi njegovim radom i vrši druga prava i dužnosti utvrđena ovim i drugim zakonima Bosne i Hercegovine, drugim propisom ili općim aktom Bosne i Hercegovine.
3. Kada je pravobranilac odsutan ili spriječen da zastupa, zamjenjuje ga zamjenik kojeg on odredi.
4. Pravobranilac ima dva zamjenika.
5. Prilikom izbora pravobranioca, zamjenika i pomoćnika pravobranioca vodit će se računa o ravnomjernoj zastupljenosti konstitutivnih naroda Bosne i Hercegovine.
6. U zastupanju pred sudovima i drugim organima zamjenici pravobranioca imaju ovlaštenja pravobranioca.
7. Pomoćnici pravobranioca pred sudom i drugim organima imaju ovlaštenja koja im odredi pravobranilac.

Član 3. Uslovi za vršenje funkcije pravobranioca, njegovih zamjenika i pomoćnika

1. Za pravobranioca i njegove zamjenike može biti imenovan državljanin Bosne i Hercegovine koji je diplomirani pravnik i ima položen pravosudni ispit i iskustvo u radu u pravosudnim organima, advokaturi i drugim državnim organima, preduzećima (društvima) i drugim pravnim licima u trajanju od najmanje 10 godina, koji je radeći u tim organima i pravnim licima stekao visok ugled pravnog stručnjaka.
2. Za pomoćnika pravobranioca može biti imenovan državljanin Bosne i Hercegovine koji je diplomirani pravnik i ima položen pravosudni ispit i iskustvo u radu u pravosudnim organima, advokaturi i drugim državnim organima, preduzećima (društvima) i drugim pravnim licima u trajanju od najmanje pet godina, koji je radeći u tim organima i pravnim licima stekao visok ugled pravnog stručnjaka.
3. Prilikom izbora pravobranioca, zamjenika i pomoćnika vodit će se računa o ravnomjernoj zastupljenosti konstitutivnih naroda Bosne i Hercegovine. Funkcija pravobranioca podliježe rotaciji između pravobranioca i dva zamjenika, imenovana iz reda konstitutivnih naroda, u jednakim vremenskim intervalima tokom trajanja mandata.

Član 4.
Imenovanje pravobranioca i njegovih zamjenika

1. Pravobranioca i njegove zamjenike imenuje Vijeće ministara Bosne i Hercegovine.
2. Pravobranilac i zamjenici pravobranioca za svoj rad odgovaraju Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine.

Član 5.
Postavljanje pomoćnika pravobranioca

1. Pomoćnike pravobranioca postavlja pravobranilac uz saglasnost zamjenika pravobranioca.

Član 6.
Trajanje funkcije

1. Pravobranilac i njegovi zamjenici imenuju se na četiri godine i mogu biti ponovo imenovani.
2. Pomoćnik pravobranioca postavlja se za vršenje funkcije bez ograničenja trajanja mandata.

Član 7.
Prestanak funkcije pravobranioca i njegovih zamjenika

1. Pravobraniocu i njegovim zamjenicima funkcija prestaje:
 - a) istekom mandata;
 - b) podnošenjem ostavke, danom usvajanja ostavke od Kolegija pravobranilaca;
 - c) smjenjivanjem s funkcije na osnovu odluke Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine,
 - d) trajnim gubljenjem radne sposobnosti da vrši funkciju zbog bolesti, invalidnosti ili zdravstvenih teškoća, odlukom Kolegija pravobranilaca, a na osnovu mišljenja nadležne zdravstvene ustanove.
2. Smjenjivanje pravobranioca, odnosno njegovih zamjenika, na prijedlog Kolegija pravobranilaca, pokrenut će se:
 - a) ako je izvršio povredu ugleda funkcije;
 - b) ako neuredno i nekvalitetno vrši funkciju;
 - c) ako bude osuđen za krivično djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje funkcije.

Član 8.
Prestanak funkcije pomoćnika pravobranioca

1. Pomoćniku pravobranioca funkcija prestaje:
 - a) razrješenjem, na osnovu rješenja pravobranioca o razrješenju uz saglasnost zamjenika pravobranioca;
 - b) podnošenjem ostavke, na osnovu odluke Kolegija pravobranilaca o usvajanju ostavke;

c) trajnim gubljenjem radne sposobnosti da vrši funkciju zbog bolesti, invalidnosti ili zdravstvenih teškoća, rješenjem pravobranioca, a na osnovu mišljenja nadležne zdravstvene ustanove.

2. Razrješenje pomoćnika pravobranioca, na prijedlog Kolegija pravobranilaca, pokrenut će se:

- a) ako je izvršio povredu ugleda funkcije;
- b) ako neuredno i nekvalitetno vrši funkciju;
- c) ako bude osuđen za krivično djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje funkcije.

Član 9. Nespojivost funkcija i imunitet

1. Pravobranilačka funkcija je nespojiva s bilo kojom drugom javnom funkcijom ili privatnom službom.
2. Pravobranilac, njegovi zamjenici i pomoćnici pravobranioca, kao ni kandidati za pravobranilačku funkciju ne mogu biti članovi niti obavljati poslove u organima stranke, političkim udruženjima ili fondacijama koje su povezane sa strankom, niti mogu biti uključeni u bilo kakvu političku ili stranačku aktivnost javnog karaktera.
3. Pravobranilac, njegovi zamjenici i pomoćnici pravobranioca ne mogu biti krivično gonjeni, ispitivani, zadržani, uhapšeni niti im se može suditi za izraženo mišljenje ili odluku donesenu u vršenju svoje funkcije.
4. Bračni drugovi pravobranioca, njegovih zamjenika i stručnih saradnika, te srodnici po prvoj liniji i srodnici po bočnoj liniji do drugog stepena, ne mogu vršiti funkciju u Pravobranilaštvu.

Član 10. Jezik

1. U Pravobranilaštvu su u ravnopravnoj upotrebi bosanski, hrvatski i srpski jezik i pisma latinica i ćirilica.

Član 11. Budžet Pravobranilaštva

1. Pravobranilaštvo Bosne i Hercegovine finansira se iz Budžeta institucija Bosne i Hercegovine.
2. Pravobranilac je zadužen za pripremu i izvršenje budžeta Pravobranilaštva.

Član 12. Izuzete pravobranioca, njegovih zamjenika i pomoćnika

1. Odredbe Zakona o Sudu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 29/2000), koje se odnose na izuzete sudija Suda Bosne i Hercegovine, shodno se primjenjuju i na izuzete pravobranioca, njegovih zamjenika i pomoćnika pravobranioca.
2. O izuzeću zamjenika i pomoćnika pravobranioca odlučuje pravobranilac, a o izuzeću pravobranioca Vijeće ministara Bosne i Hercegovine.

NADLEŽNOST

Član 13. Nadležnosti Pravobranilaštva

1. Pravobranilaštvo vrši poslove pravnog savjetovanja i zakonskog zastupanja Bosne i Hercegovine pred svim zakonskim tijelima.
2. Pravobranilaštvo vrši poslove pravne zaštite imovine i imovinskih interesa Bosne i Hercegovine, njenih institucija, javnih agencija, javnih korporacija i drugih organizacija Bosne i Hercegovine utvrđenih zakonom Bosne i Hercegovine.
3. Pravobranilaštvo zastupa Vijeće ministara Bosne i Hercegovine pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine.
4. Poslove zastupanja Bosne i Hercegovine i pravnih lica iz stava 2. ovog člana Pravobranilaštvo naročito, i bez oduzimanja od prethodne opće odredbe, vrši pred Sudom Bosne i Hercegovine, i institucijama Bosne i Hercegovine u upravnom postupku, pred sudovima i drugim organima u entitetima, kao i pred Sudom Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine i organima uprave u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine u upravnim stvarima, u skladu sa zakonom Bosne i Hercegovine.
5. Pravobranilaštvo može zastupati pravna lica iz stava 2. ovog člana koja su tužena u upravnom sporu, ako ga ona na to ovlaste.
6. Pravobranilaštvo zastupa Bosnu i Hercegovinu, njene institucije, javne agencije, javne korporacije i druge organizacije Bosne i Hercegovine i pred međunarodnim sudovima, sudovima drugih država, međunarodnim arbitražama i organima drugih država.
7. Ako po propisima strane države Pravobranilaštvo ne može neposredno zastupati Bosnu i Hercegovinu, njene institucije, javne agencije, javne korporacije i druge organizacije Bosne i Hercegovine pred arbitražama, tribunalima i drugim državnim organima i organizacijama, Vijeće ministara ovlastiti će osobu koja će vršiti zastupanje, u skladu s propisima te države.
8. Pravobranilaštvo, po njihovom zahtjevu, može zastupati i entitete Bosne i Hercegovine - Federaciju Bosne i Hercegovine i Republiku Srpsku (u daljem tekstu: entiteti) i Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine pred inozemnim sudovima, arbitražama, tribunalima i drugim inozemnim državnim organima i organizacijama.
9. Ako Pravobranilaštvo treba po zakonu da zastupa stranke čiji su interesi u suprotnosti, a jedna od njih je Bosna i Hercegovina, Pravobranilaštvo zastupa Bosnu i Hercegovinu.
10. U slučaju da Pravobranilaštvo treba po zakonu da zastupa stranke čiji su interesi u suprotnosti, a nijedna od tih stranaka nije Bosna i Hercegovina, Pravobranilaštvo neće zastupati nijednu stranku.
11. U vršenju poslova zastupanja Pravobranilaštvo je ovlašteno da preuzima sve radnje koje preuzima stranka u postupku, u skladu sa zakonima Bosne i Hercegovine, zakonima entiteta i zakonima Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.
12. Institucije Bosne i Hercegovine, javne agencije, javne korporacije i druge organizacije Bosne i Hercegovine utvrđene zakonom Bosne i Hercegovine dužne su blagovremeno obavijestiti Pravobranilaštvo o slučajevima u kojima je ono ovlašteno da ih zastupa i ulaže pravna sredstva i preuzima druge zakonom određene pravne radnje i da mu dostave svu potrebnu dokumentaciju.
13. Pravobranilaštvo preuzima pravne radnje i sredstva za ostvarivanje funkcije iz stava 2. ovog člana i na vlastitu inicijativu.

14. Pravobranilaštvo pruža stručnu pomoć institucijama Bosne i Hercegovine, javnim agencijama, javnim korporacijama i drugim organizacijama Bosne i Hercegovine utvrđenim zakonom Bosne i Hercegovine u rješavanju imovinsko-pravnih pitanja i daje mišljenja u vezi sa zaključivanjem ugovora imovinsko-pravne prirode (u daljem tekstu: mišljenja).

15. Pravna lica iz stava 2. ovog člana dužna su pribaviti mišljenje Pravobranilaštva prije zaključenja ugovora o kupoprodaji, zamjeni, zakupu, prijenosu na privremeno ili trajno korištenje stvari, uz naknadu ili bez naknade, ugovora o koncesiji, ugovora o građenju i udruživanju sredstava za građenje, kao i drugih ugovora kojima se raspolaže stvarima, odnosno materijalnim pravima ili pribavljaju stvari u svojini Bosne i Hercegovine osim ako je vrijednost predmeta takvog ugovora ispod vrijednosti koju u pismenoj formi odredi pravobranilac.

16. Zaključeni ugovor imovinsko-pravne prirode pravna lica iz stava 15. ovog člana dužna su dostaviti Pravobranilaštvu u roku od 15 dana od dana zaključivanja ugovora.

17. Ako Pravobranilaštvo smatra da je zaključeni ugovor ništavan, podnijet će Sudu Bosne i Hercegovine tužbu za utvrđivanje ništavnosti, a u slučaju da ugovorena cijena ne odgovara prometnoj vrijednosti - tužbu za raskid ili izmjenu ugovora.

18. Na traženje pravobranilaštava u entitetima i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine, Pravobranilaštvo daje mišljenje o imovinsko-pravnim ugovorima koje entiteti i Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine i njihovi organi namjeravaju zaključiti sa stranim pravnim licima.

19. U postupku donošenja zakona i drugih propisa kojima se uređuju imovinsko-pravni odnosi, a stiču prava i stvaraju obaveze prema stvarima u vlasništvu Bosne i Hercegovine, obavezno se pribavlja mišljenje Pravobranilaštva.

20. Ako Pravobranilaštvo smatra da ne treba pokrenuti postupak pred sudom ili drugim organom ili treba povući tužbu ili se odreći tužbenog zahtjeva, priznati zahtjev protivne stranke ili zaključiti poravnanje, zatražit će od subjekta kojeg zastupa stav o daljem postupanju.

UNUTRAŠNJA ORGANIZACIJA

Član 14. Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji

Unutrašnja organizacija u Pravobranilaštvu uređuje se Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Pravobranilaštva koji, uz saglasnost Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, donosi pravobranilac u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 15. Administracija Pravobranilaštva

1. U Pravobranilaštvu postoji određeni broj radnika za vršenje stručnih i administrativno-tehničkih poslova.
2. Broj radnika Pravobranilaštva utvrđuje pravobranilac po prethodno pribavljenom mišljenju Kolegija pravobranilaca.

Član 16. Propisi o radnim odnosima radnika

Propisi Bosne i Hercegovine o radnim odnosima radnika u institucijama Bosne i Hercegovine shodno se primjenjuju i na radnike Pravobranilaštva, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

ZAVRŠNE ODREDBE

Član 17. Poslovnik Pravobranilaštva

1. Poslovnikom Pravobranilaštva uređuje se postupanje pravobranilaštva u postupcima pred sudovima i drugim institucijama pred kojim pravobranilac postupa, do donošenja odgovarajućeg zakona Bosne i Hercegovine kojim će ta pitanja biti uređena.
2. Poslovnik Pravobranilaštva donosi Kolegij pravobranilaštva, u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.
3. Poslovnik Pravobranilaštva objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Član 18. Izveštavanje državnih organa o radu Pravobranilaštva

Pravobranilaštvo podnosi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine i Vijeću ministara Bosne i Hercegovine izvještaj o svom radu i uočenim pojavama i problemima u primjeni međunarodnih ugovora i zakona Bosne i Hercegovine i drugih propisa Bosne i Hercegovine od značaja za ostvarivanje funkcije Pravobranilaštva.

Član 19. Odgovornost pravobranioca, zamjenika pravobranioca i pomoćnika pravobranioca

Propisi Bosne i Hercegovine o upravi, koji se odnose na rukovođenje i odgovornost funkcionera, shodno se primjenjuju na pravobranioca, zamjenike pravobranioca i pomoćnike pravobranioca.

Član 20. Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Član 21.

Ovaj zakon objavit će se u "Službenom glasniku BiH", "Službenim novinama Federacije BiH", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine".